

KURJER WARSZAWSKI.

D. 5. Lipca. — Rok 1844.

Piątek.

N° 176.

Jutro, Styżniasz.
v. s. Narodzenie Ś. Jana Chrzt.

W kościele XX. Piarów przy ulicy Sgo Jana, poutrze obchodzoną będzie uroczystość Ś. Józefa Kalasantego, Założyciela Zgromadzenia. — Rada Administracji: 25go z. m. miaowała J.P. Roma: Roszkowskiego, Naczelnika Kancelarii Rządu Gub. Sandomierz., p.o. Naczelnika powiatu Radomskiego. — Onegdaj w obec JW. JX. Pralata Archi Dyakona Metropolitańskiego Drukerta, Czł. Rady Wychowawania Publ., Przydującego w Radzie Nadzorczej Instytutu Głuchoniemych i Ociemniałych, Członków teje Rady, a w ich liczbie W. JX. Kanonika Falkowskiego, czeigodnego założyciela i b. Rektora Instytutu, oraz licznie zebranych Rodziców i Opiekunów, odbył się examin Publ. uczniów tego Instytutu. Uroczysty ten akt będący z porządku 27ym od założenia Zakładu, tak dobroczynny wpływ na dotkniętych niemocą słucho i mowy wywierającego, zagaionym został stosowną przemową przez terażniejszego Rektora Szanownego JX. Kanonika Szczygielskiego. Po odwołaniu stosownej modlitwy, Uczniowie examinowani byli z nauk podług planu na 6 klass Instytutu rozdzielonych. Nader interesującym był examin ociemniałych z muzyki. Wykonano kilka śpiewów, oraz muzyki na fortepianie i skrzypcach, a w ich liczbie Hymn za CESARZA i KRÓLA. Po skończonym examinie odczytano nazwiska uczniów zasługujących na pochwały i nagrody. Nagrody te doręczone zostały odznaczającym się przez obecną na popisie JW. Zofję z Hr. Starzeńskich Generałową Hrabinię Ożarówską, Damę Orderu Św. KATARZYN. Otrzymali takowe: z klasy I. Mściwojewski Ign., Stołowski Piotr i Wszelaki Waleo; z kl. II. Kuczyńska Alex., Papczenko Joanna; z kl. III. Pawłowska Marjanna; z kl. VI. Czarnocki Leonard i Szumowski Roman; z poświęcających się zaś wyłącznie pracy ręcznej, Łaska Mari. Pochwałę otrzymało Uczniów 5, Uczennic 2. Wszyscy obecni udali się następnie do sali gdzie wystawione były prace ręczne młodzieży Instytutowej płci obiej. Z prac Uczniów, piękne były malowidła i rysunki a w li-

czbie pierwszych portret Xiędza de L'Epée pierwszego założyciela we Francji Zakładu naukowego Głuchoniemych, oraz Jego naśladowcy a nas Xiędza Falkowskiego, oba olejno malowane. Dalej mnóstwo wyrobów stolarskich, introligatorskich, ślusarskich, szewskich i innych, świadczących o znakomitych postępach uczniów w tych rzemiastach. Roboty żeńskie zdobyły szczególniej 2 dosyć znacznej wielkości dywany na kanwie haftowane; a z prac ociemniałych nie mało interesującymi były okazywane słomianki, roboty na drutach, kręcone sznurki i t. p. W ciągu upłynionego roku szkolnego było w Warsz. Instytucie Głuchoniemych: Uczniów szkoły, we wszystkich 6 klassach, płci męskiej 44, płci żeńskiej 20; uczących się samych rzemioł, płci męskiej 14, żeńskiej 3; do usług miejscowych użytych głuchoniemych 3. razem 84. Nadto Uczniów dochodzących z miasta do szkoły Niedzielior 7miu. W Instytucie zaś ociemniałych uczniów 9ciu. — Elżbieta z Begleja Jaśkowicz, przeżywszy lat 66, przeniosła się do wieczności onegdaj. Pograżony w żalu Mąż z Familją, zapraszają Krewnych i Przyjaciół na exportację zwłok dziś o godz. 5ej z Nowegoświata Nro 1258 do Kościoła Sgo Krzyża; jutro o godz. 10ej na Nabożeństwo, a po Nabożeństwie na smętarz Powązkowski odbyć się mającą. — Jutro o godz. 6tej wieczorem odbędzie się posiedzenie Centralne Warsz. Tow. Dobroczynności. — Magistrat M. Warszawy. Otrzymane przy Rekrupcie Komisji R. Spraw W. i D. z d. 2/14 t. m. wydane przez tęż Komisję Rząd: obwieszczenie mające na celu usunięcie objawiającej się wątpliwości co do nzywania na przyszłość Probierzu stamierowego przez postanowienie Rady Administracyjnej z d. 21 Lip. (2 Sier.) r. 1841, do mierzenia tęgości wódek i spirytusów w użycie wprowadzonego, podaje do wiadomości powszechnej jak następuje: „W niektórych nowszych urządzeniach Władz Rząd: dotyczących opłat od trunków krajowych, tęgość wódek oznaczoną była, ieszcze na dawniej używaną próbę Magiera. Wzmianka tej próby w po-

wyższych urządzeniach nie powinnaby rodzić wątpliwości co do używania probierzu stumiarowego przez postanowienie Rady Adm: z d. 21 Lipca (3go Sier:) r. 1841 w użycie wprowadzonego, albowiem probierz ten ma dwie podziały, jedną stumiarową, 2gą obok niej dawną Magiera, a znaki na nim równoważące stopnie obu podziałek bez żadnej kwestji oznaczają dochodzoną tęgość cieczy jednocześnie wedle prob obu. Wszelako usuwając wątpliwość powziętą w tej mierze przez niektórych Właścicieli Gorzelń i handlujących wódkami, Komisja R.S.W. i D. ogłasza niniejszem, iż przepisy postanowienia Rady Adm: z d. 21 Lip: (3 Sier:) r. 1841, o probierzu stumiarowym nie przestały nadal obowiązywać, i w całej swej sile przestrzegane być winny." Prezydent Graybner. Nacz. Kanc: G. Jahołkowski. — W drukarni St. Strąbskiego kończy się obecnie druk dzieła p. t: *Wspomnienia z podróży po Krymie* przez Edmunda Choieckiego. Opisy świeże i rzetelne: szczegóły historyczne ciekawe i zajmujące, nadają temu dziełu niemało wartości. Wydanie ozdobne, druk piękny. Cena zł. 13 gr. 10. — Wczoraj w Redakcji Kurjera złożono od A. zł. 2, dla Osierociętych W. T. Dobro!, na intencją P. — Wczoraj w Wielkim Teatrze po 2gim akcie *Żydów*, przywołana J. Pani Halpert.

Znaczniesze wygrane Obligacji Częstkowych z pożyczki 150-miljon; wczoraj losem wyciągnięte: Nr 120,295, wygrał zł. 150,000. Po zł. 25,000, Nr 148,299; 151,266; 162,400; 224,329. Po zł. 14,000, Nr 6,221; 27,632; 129,305; 223,150. Po zł. 7,000, Nr 16,588; 106,403; 250,020. Zł. 4200, Nr 65,561. Po zł. 2,500, Nr 18,601; 48,139; 65,557; 65,574; 110,695; 117,969; 138,340; 144,922; 154,628; 157,585; 162,377; 174,924; 174,943; 182,471; 204,010; 237,612; 267,948; 276,554.

Z Petersburga. — N. CESARZ 15go Kwietnia potwierdził przełożenia N. Synodu o środkach ustalenia i rozszerzenia wiary Chrześcijańskiej w Jakuckim obwodzie. W tym celu mają być urządzone dwie Cerkwie przenośne i przy nich 2ch Kapłanów, mających zostawać w Jakutsku i koleją objeżdżać obwód, szerząc i ustalając, iik Misjonarzy, Chrześcijańską wiarę. — N. CESARZ zezwolił na otwarcie Kompanji Assekuracji morskiej w Odessie.

Kompanja pod firmą „Nadzieia,” ma mieć kapitału 120,000 Rsr: z rozdania czterechset Akcji. Kapitał może być powiększony jeszcze 50 akcjami. Akcje prawie wszystkie już są rozbrane.

Francja. — Xiążę Joinville (Żużwil) jako Dowódca floty na morzu Śródziemnem, 23go z. m. odpłynął okrętem *Sufren*, na którym powiewa jego flaga, a dowodzonym przez Kapitana *Lapjrr*, z Tulonu do Oranu, nie wprost do Tangeru. Dwa statki ziego eskadry dniem wprzódę udały się do Oranu. Cała eskadra składa się z 3ch okrętów linjoi; 2 fregat, korwety paroi; i 2ch parostatków. Rozkaz do odpłynienia nadszedł do Tulonu 21go z. m., a 22go już wyruszone; 1,200 wojska towarzyszy wyprawie. — Policja odbyła śledztwo w mieszkaniach Xiąt *Montmorency* i *Eskars*; u pierwszego zabrano wiele papierów, popiersi i portretów członków zesłej dynastji. — W miejsce zmarłego *Bertona*, Adolf *Adam* Kompozitor opery *Pocztyljon z Łążyimo*, obrany Członkiem Instytutu. — Deputowany *Mermilliod* umarł po długiej chorobie. — Pomimo powtórnego ataku ze strony *Marokanów* w dniu 15tym z. m., ministerstwo postanowiło wstrzymać wyprawę Xięcia *Żużwil* do *Tangeru*, póki nienastąpi skutek pośrednictwa Anglji. Gabinet londyński dał zapewnienie, iż spory Francji z Cesarzem Marokański: najdalej do pierwszych dni b. m. będą rozstrzygnięte. Rząd franc: przyjął termin do 10go b. m.; jeśli do tego czasu Cesarz Marok: okaże się uporczywym, Xię *Żużwil* ma bombardować wszystkie porty marokański:, a w potrzebie nawet wyładować i ruszyć na stolicę Marok:. — Uczeń artysty wystawy pod. li prośbę, aby wystawa była jeszcze otwartą do 15go b. m. — P. *David* Konsul franc: w *Wenezueli* mający zlecenie układać się z tą Rzeczpospolitą o nowy traktat handlowy, żeglarski i pocztowy, w tych dniach miał posłuchanie u Króla. — P. *Jubelin* (Żybelia) Komisarz inżynierów marynarki, mianowany Dyrektorem nowej kontroli centralnej w wydziale marynarki.

Hiszpanja. — *Don Karol* miał podać następujące warunki co do jego zrzeczenia się pretensji do tronu: Przedewszystkiem ma być przywrócone prawo *salickie* na rzecz starszej linji hiszpań:

Burbonów. Zatem *Don Karol* żąda, aby był uznany Królem; żąda się jednak praw królewskich które chce dzielić z swoim Synem, i których wykonanie chce temuż wyłącznie zostawić. Młody Król Spółrządcą ma zaślubić starszą Córkę *Ferdynanda VII.* (to jest *Izabellę*), której *Don Karol* jeszcze przed skutecznieniem małżeńskiego związku z uprzejmości tytuł Królewski przyzna. W przypadku jej śmierci, naturalnie na zasadzie *salickiego* prawa wszelkie pretenzje do tronu zostaną w posiadaniu *Don Karola* i jego Syna. Zaślubiny *Izabelli II*ej i *Xcía Asturji* mają nastąpić za pełnomocnictwem; a *Xię* dopiero po upływie b. r. wróci do Hiszpanji. Kortezy mają być jak najspieszniej zwołane, a poiedyńczym m. a. ston przywrócone będą ich dawne przywileje. *Don Karol* żąda także zatwierdzenia stopni, dostojenstw i tytułów przez niego rozdanych, oraz amnestji ogólniej, z wyłączeniem *Jenerała Maroto* i 12tu innych osób. Dla własnej swojej osoby żąda przywrócenia swoich dóbr i stosownej pensji; za to gotów jest przez 10 lat żyć zagranicą, i wcale nie mieszać się do spraw politycznych Hiszpanji. — 18go z. m. głoszone, że *Margrabia Wiluma* podał się do dymisji, i że ministerstwo spraw zagr. znova będzie poruczone Panu *Gonzalez Bravo*. — Rodzina królewska dopiero w Wrześniu wróci do Madrytu. Pobyt Królowej *Izabelli* w Barcelonie staży bardzo jej zdrowiu. — Dzienniki znova niepewne są domysłami czy Królowa *Izabella* zaślubi Syna *Don Karola*, czy też *Hrabiego Trapani*.

Holandja. — N. CESARZ *Jmć* Rosyjski raczył uczynić mianowania następujące: *Hrabia van der Deyn van Masdam* Kawalerem Orderu S. ALEXANDRA Newskiego; *Baron Doorn van West- Capelle*, Wielki Mistrz Dworu Królowej, i Minister Wojny *Jen: Por: List*, Orła Białego; Wice-Admiral *Rijk*, Minister Marynarki, S. ANNY Iej klasy z brylantami; *Jen: Por: de Sarras*, Minister spraw zagr., S. ANNY Iej kl.; *Jener: Ma: Ewers*, S. STANISŁAWA Iej kl.; *Baron de Grovestin*, I tendent pałaców, S. ANNY 2ej kl. z brylantami, i t. d. Nadto N. CESARZ *Jmć* raczył nadać Order S. ANNY Iej kl. *Baronowi de Muldtz*, który od lat 7miu zajmuje posadę Ministra Pełnomocnego Rosyjsk. przy tutejszym Dworze. — Król *Jmć* rozdał Ordery następujące: *Hrabi*

Orłow Krzyż Komandora Orderu wojkowego *Wilhelma*; *Jener: Adjut: Adlerberg*, wielki Krzyż *Lwa Niderlandz.*; Rzeczywistemu Radcy Stanu *Reinhold*, Komandorski tegoż Orderu; *Fligel-Adj: Xciu Wasilczykow* i *Adjutantowi J. C. W. W. X.* Następcy Tronu, *Sztabs-Kapitanowi Adlerberg*, Krzyż Komandorski *Lwa Niderlandz.*; Radcy Stanu *Peiker* Krzyż Komandorski Orderu *Wienca Dębowego*, a Radcy honoro: *Kirilin*, Krzyż Kawalerski tegoż Orderu. (T. Peters:).

Niemcy. — Wielka *Xżna Toskańska* 23go z. m. wyjechała z *Nimsenburgu* w *Bawarij* do *Drezna*. — Dwór *Wirtembergski* zawiązał znów stosunki dyplomatyczne z *Belgickim*. *Jenerał Fleiszmann* Posel *Wirtembergski* w *Paryżu*, mianowany zarazem Posłem w *Bruxelli*.

Turecja. — Sultán 10go z. m. wrócił z swojej podróży do *Stambułu*, gdzie przyjęty był z takimi honorami jak przy wyjeździe. Fregata parowa wioząca Monarchę, zawiąwszy do portu, zatrzymała się, aby zadosyć uczynić przepisom kwarantanny. Władze zdrowia zbliżyły się łódką, a uczyniwszy *Kapitanowi* zwykłe zapytania, i odebrawszy od niego patent zdrowia, dozwoliły wolną przeprawę. Sultán przez ten czas znajdował się na pokładzie i oświadczył że chce przecześć wszelkie formalności dla przykładu. Monarcha udał się następnie do swojej letniej rezydencji *Bejlorbej*. Wieczorem miasto oświetlono. — Powstanie w *Albanji* jest uśmierzone. — Rząd chce złożyć wielką gisernię żelaza we wsi nad *Bosforem*. — Francuzki Deputowany *P. Duvergier de Haurane* (*Diuwerżje de Horan*) przybył do *Stambułu*. — 20go i 21go *Maja* dało się uczuć w *Erzerum* mocne trzęsienie ziemi.

Włochy. — Osiemce *Sty* 17go z. m. przybywał w *Watykanie* na tajnym Konsystorzu, na którym mianowano 19tu Biskupów. — Doktor *Hurter* z *Szaffhausen*, 16go z. m. przyjął w *Rzymie* religję *Katolicką*. — Donoszą z *Rzymu* 23 *Maja*: *Propaganda*, która przez związki jakie ma na wszystkich punktach globu posiada liczny zbiór rękopisów w najrozmaitszych językach, odebrała ostatnimi czasami z *Jeruzalem* dar nader szacowny. Jeden z dawnych jej wychowanców, rodem z *Chaldei*, przechodząc przez to miasto na powrocie do ojczyzny, wie-

dził grocie, zwaną grocią *Absalona*. W chwili kiedy swym kosturem oddzielał kamyki od ścian groty dla bliższego im przypatrzenia się, nagle uczuł, że ziemia z pod nóg mu ustępuje; i idącym razem całą ścianą zapadła się i odkryła korytarz, którego nikt się tam nie domyślał. Błądząc po nim czas niejakis w ciemności, nogę jego trafiła o zwój pergaminu, który się znalazł być rękopisem *Przetrutku*. Konsul angielski, zosiąc wartość tego odkrycia, obwarował żon znaczną summę, ale wierzy wychowaniec *Propagandy* odmówił i postąpił rękopis w darze dla zgromadzenia w którym odebrał duchową światę. Profesorowie *Propagandy* są w tej chwili zajęci roztrząsaniem tego szacownego zabytku.

Rozmaitości. — *Turcy* są w moimaniu, że kwiat róży powstał w skutek technienia *Mahometa*. Mitologowie twierdzą, że *Apollo* przemienił w ten kwiat *tiadantę* Królowę *Cypru*, która była bardzo piękną. Inne podanie wskazuje, że pierwszą różę darował *Kupido* (Bożek Miłości) *Harpokratesowi* bożkowi *milczenia*, aby ten pokrył milczeniem usterki jego Matki *Wenery*. Róża była zawsze oznaką *dyskrecji*, i stąd powstało wyrażenie *sub rosa* (pod sekretem) — W *Strathglass* niedawno umarła Niewiasta obłąkanych zmysłów przeżywszy lat 130. Z powodn szczególnego upodobania które miała w kwiatkach, zwano ją *Obłąkaną Florą*.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Łanowski Andrż: Radca Stann z Grojca; Gedroń Eleonora Kieżna z Gubernji Grodzieńskiej; Trzeciak Ant: Nacz: Pow: z Mińska; Grotten Zenejda Oclmistr: Instyt: Alexand: wychowania Panien, z Puław; Jerzmanowski Max: Nacze: Pow: z Rawy; Ciechomski Józ: Dz: z Brzozowa; Berendt Łukasz Dz: z Kołacina.

DONIESIENIA.

D. 3 (15) Lipca r. b. o godz: 10 z rana, odbędzie się na gruncie dóbr Falenty w Okręgu Warsz: licytacja publi: na 166 około sążni kubick: Kamieni poło: brukowych i do dróg bitych zdalnych, w Falentach i Sekociu nie znajdujących, do pozostałości beneficjalnej niedy Jana Augustyna Spiskiego należących, za gotówką zaraz w monecie srebrnej zapłać, pod warunkiem, że nabywca swym kosztem je z gruntu zabierze.

Józef Jeziorański, P. A.

OSTRZEŻENIE. Ponieważ Dobra **PECZAWICE** należą jeszcze do massy majątkowej a nie przeszły na wyłączną własność Piotra Komarnickiego;

ostrzegam przeto, aby nikt u niego Lasów nie zakupował, gdyż za przykre ztąd skutki sam sobie winę musiałby przypisać. Leon Chomętowski.

We wsi **Kalenj Okr: Stanisław;** jest do sprz: dania **KOLONJA** Borowaczyczna zwana, składająca się z 3 włók gruntu ornego, z lasami, łąkami i zabudowaniem gospodarskiem; chęć kupienia mający, powezmie dalsze wiadomości od Wincen: Rozwody, Adwokata w Warszawie przy ulicy Podwał Nr 521 i 2 zamieszkałego.

W ogrodzie JP. *Piskorowskiego* przy ulicy *Marszałkowsk:* (blisko rogatki Mokotowskich) Nr 1754, (gdzie jest nad bramą napis: „Szkoła Drzew owocowych i innych”) dostać można każd:go czasu **WIŚNI i CZEREŚNI** w najlpszem gatunku świeżo z drzewa rwanach.

Dnia 12 Lipca odbyta zostanie licytacja, w Biurze Rządu Gub: Mazowiec, na dostawę **KAMIENI**, do rozszerzenia pokładu kamiennego na drodze od *Bzina* do *Zawichostu*.

Sześć wiorst od Warszawy za rogatkami *Powązkowskimi*, jest do wydzierżawienia od 1go Lipca r. b., **MLEKO** na garnce od krów kilkudziesiąt, w dobrach *Opalinie*. Bliższa wiadomość na gruncie „Rządcy Dóbr.

Dziś rano ciepła stopni 8. Wczoraj w połud: 12.

TEATR WIELKI. Jutro, 2gi akt *Lunatyckiz*, 4ty raz Balet *Złotodziei*.

Dziś w Kawiarni w domu Boka przy ulicy *Nowo-Senators;* **TERCET** z Czeskiej Pragi grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: *Miodow:* w pałacu *Paca*, na dole od frontu, *Panny Hessen* grać i spiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ul: *Frcta* Nr 274, obok handlu *Szmiltnera*, *Panny Noires* grać i spiewać będą.

Dziś w Kawiarni w domu *Rejnikowskiego*, przy uli: *Biela:* Nr 609, *Panny Ensman* i *Hildebrand* grać będą.

Jutro otworzona zostanie **RESTAURACJA** w *Hotelu Drezdeńskim*, gdzie przy umiarkowanej cenie, przyswoitej usłudze, oraz smaczem urządzeniu Potraw, Właściciela spodziewa się zjednać względy Szano: Publiczności; nadmieniam się, że Obiady miesierne, oraz Obstaunki, w każdym czasie przyjmowane będą.

Ponitrze w Niedziele, w *Powązkach* (Izabelin zwanych) w Ogródzie, **MUZYKALNA ZABAWA**; przy czem dla uprzyjemnienia Publiczności, spalony będzie urozmaicony **FAJERWERK** brylantowy, na wzór zagranicznych, z różnokolorowemi gwiazdami i ogniami sztucznymi, urządzony i zakończony prześlicznym ogumem *Bengalskim*.